

DECIZIE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de SRL „Trans Impex Trading”, prin intermediul avocatului Perebicovscaia Maria,

în cauza civilă la cererea petiționarului SRL “Trans Impex Trading”, succesor în drepturi al SRL ”Antcat”, persoane interesate Consiliul orășenesc Drochia, Agenția Proprietății Publice și ÎS “Calea Ferată din Moldova” cu privire la constatarea faptului posesiunii, folosinței și dispoziției a unui bun imobil în drept de proprietate, împotriva încheierii din 22 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Trans Impex Trading”, prin intermediul avocatului Perebicovscaia Maria, împotriva hotărârii din 08 octombrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă,

a c o n s t a t a t :

La 05 aprilie 2018, petiționarul SRL “Antcat” a depus cerere privind constatarea faptului posesiunii, folosinței și dispoziției a unui bun imobil în drept de proprietate.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 06 noiembrie 2019, s-a admis cererea reprezentantului SRL “Trans Impex Trading” privind înlocuirea SRL ”Antcat” cu succesorul ei în drepturi SRL “Trans Impex Trading” în cauza civilă la cererea petiționarului SRL “Antcat”, persoane interesate Consiliul orășenesc Drochia, Agenției Proprietății Publice și ÎS ”Calea Ferată din Moldova” privind constatarea faptului posesiunii, folosinței și dispoziției a unui bun imobil în drept de proprietate.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 08 octombrie 2020, cererea a fost respinsă.

La 15 octombrie 2020, avocatul Perebicovscaia Maria, în interesele SRL “Trans Impex Trading”, a contestat hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea să fie admisă.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 01 februarie 2021, nu s-a dat curs apelului declarat de avocatul Perebicovscaia Maria în interesele SRL “Trans Impex Trading”, fiindu-i acordat termen până la data de 18 februarie 2021, ora 16:00, pentru prezentarea la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți a apelului motivat și a bonului de plată a taxei de stat în mărime de 75 lei.

Prin încheierea din 22 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Trans Impex Trading”, prin intermediul avocatului Perebicovscaia Maria, împotriva hotărârii din 08 octombrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

La 04 martie 2021, SRL „Trans Impex Trading”, prin intermediul avocatului Perebicovscaia Maria, a declarat recurs asupra încheierii din 22 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia, repunerea în termen a apelului, cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivarea cererii de recurs s-a indicat că încheierea instanței de apel urmează a fi casată, deoarece recurenta nu avut posibilitatea să înlăture în termen neajunsurile din cererea de apel, din motivul stării precare de sănătate a avocatului.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Trans Impex Trading”, prin intermediul avocatului Perebicovscaia Maria, este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea privind restituirea cererii de apel a fost pronunțată de Curtea de Apel Bălți la 22 februarie 2021, fiind expediată spre cunoștință participanților la proces la 23 și 24 februarie 2021 (f.d. 51, 52, vol. II). Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost înregistrată la 04 martie 2021, fiind expediată prin poștă la 02 martie 2021 (f.d. 66, vol. II), Colegiul consideră că cererea de recurs a fost depusă în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 01 februarie 2021, nu s-a dat curs apelului declarat de avocatul Perebicovscaia Maria în interesele SRL “Trans Impex Trading”, fiindu-i acordat termen până la data de 18 februarie 2021, ora 16:00, pentru prezentarea la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți a apelului motivat și a bonului de plată a taxei de stat în mărime de 75 lei.

Prin încheierea din 22 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Trans Impex Trading”, prin intermediul avocatului Perebicovscaia Maria, împotriva hotărârii din 08 octombrie 2020 a Judecătoriei

Drochia, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea din 01 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost expediată avocatului Perebicovscaia Maria la 02 februarie 2021 (f.d. 35, vol. II) prin poșta electronică, indicată de către aceasta în mandat (f.d. 184, vol. I) și în cererea de apel nemotivată (f.d. 30, vol. II). Ținând cont de faptul că, trimiterile electronice prin intermediul tehnicii de calcul și rețelei Internet se efectuează imediat, Colegiul conchide că avocatul Perebicovscaia Maria a recepționat încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, în aceeași zi. Totuși, indicațiile instanței de apel nu au fost îndeplinite în termen, urmând aplicarea sancțiunilor procedurale de către instanță.

În același context, art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilește că, în procesul civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat. Cu titlu principal, în conformitate cu art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. *Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.*

Respectiv, instanța de apel a pronunțat încheierea de restituire a apelului, îndeplinindu-și obligația de comunicare a încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel și lipsind cu desăvârșire dovada de înlăturare a neajunsurilor din cererea de apel.

Colegiul respinge și argumentul în privința aflării avocatului Perebicovscaia Maria în concediu medical, deoarece aceasta nu a prezentat copia certificatului de concediu medical. Înscrierile anexate la cererea de recurs (f.d. 57, 58, vol. II), nu constituie acte care confirmă incapacitatea de muncă a persoanei, ci sunt acte ce confirmă efectuarea unor investigații medicale.

Întru confirmarea incapacității temporare de muncă, se eliberează un certificat de concediu medical, în conformitate cu Hotărârea Guvernului RM nr. 469 din 24 mai 2005 pentru aprobarea Instrucțiunii privind modul de eliberare a certificatului de concediu medical, care la pct. 6 prevede că certificatul se eliberează numai în cazurile în care persoana asigurată, în urma unor boli, traume sau altor cauze, pierde temporar capacitatea de a exercita funcțiile și obligațiunile de serviciu. În toate cazurile, eliberarea și prelungirea certificatului se argumentează prin existența în documentația medicală primară a înscrierilor, care confirmă incapacitatea temporară de muncă a pacientului: datele examenului clinic, rezultatele investigațiilor de laborator și instrumentale, consultațiile medicilor specialiști de profil, efectuate după caz, inclusiv în dinamică (conform standardelor medicale).

Chiar și așa, Colegiul ține să menționeze că, recepționând încheierea prin care nu s-a dat curs apelului, nu era de principiu ca anume avocatul Perebicovscaia Maria să înlătore neajunsurile din cererea de apel, executarea încheierii fiind și de datoria apelantului SRL „Trans Impex Trading”, care este o persoană juridică, având persoane de conducere și mai mulți angajați.

Totodată, Colegiul atrage atenția că avocatul recurentei a încercat să convingă instanța de recurs că ar fi solicitat Curții de Apel Bălți prelungirea termenului de înlăturare a neajunsurilor cererii de apel, însă, studiind materialele cauzei, Colegiul

nu a găsit nicio confirmare celor invocate. Astfel, potrivit avocatului Perebicovscaia Maria, aceasta ar fi cerut prelungirea termenului la 22 februarie 2021 (dată când ar fi revenit la serviciu după concediul medical), însă din materialele cauzei rezultă că o astfel de cerere a fost expediată Curții de Apel Bălți prin poșta electronică la 23 februarie 2021 – a doua zi după pronunțarea încheierii de restituire a apelului.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurenteii cu privire la faptul că instanța de apel a restituit apelul în ziua în care s-a solicitat prelungirea termenului, și nu la data expirării termenului acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor. Or, în primul rând, legislația nu prevede obligația instanței să emită încheierea de restituire a apelului imediat ce expiră termenul acordat, iar într-al doilea rând, la materialele cauzei nu există o cerere de prelungire a termenului datată cu 22 februarie 2021.

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În așa mod, omiterea termenului acordat de către instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel este interpretată de către Colegiu drept un comportament de rea-voință din partea recurenteii și a avocatului acestuia, dat fiind faptul că a fost citat legal, i s-au comunicat actele de procedură, iar odată cu depunerea la 16 octombrie 2020 a cererii de apel nemotivate, nu și-a îndeplinit obligațiile procedurale și nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel, fiind obligat să întreprindă măsurile necesare în scopul de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, în conformitate cu principiile generale unanim recunoscute și normele dreptului internațional, instanța de judecată la fixarea termenului limită de înlăturare a neajunsurilor, precum și a celui de prezentare a părților în ședința de judecată urmează să țină cont de proporționalitatea raporturilor juridice legate de disponibilitatea părților și rolul judecătorului în procesul civil. Importanța acestui fapt este determinată de echilibrul care trebuie menținut între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice

aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Din această perspectivă, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de SRL „Trans Impex Trading”, prin intermediul avocatului Perebicovscaia Maria, împotriva încheierii din 22 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Trans Impex Trading”, prin intermediul avocatului Perebicovscaia Maria, împotriva hotărârii din 08 octombrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de

procedură civilă, este neîntemeiat, iar actul de discreție ale instanței de apel este întemeiat și urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de SRL „Trans Impex Trading”, prin intermediul avocatului Perebicovscaia Maria.

Se menține încheierea din 22 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea petiționarului SRL “Trans Impex Trading”, succesor în drepturi al SRL ”Antcat”, persoane interesate Consiliul orășenesc Drochia, Agenția Proprietății Publice și ÎS “Calea Ferată din Moldova” cu privire la constatarea faptului posesiunii, folosinței și dispoziției a unui bun imobil în drept de proprietate.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru